

თასების ფასი. მეფექსმეტედინალი. 14 სექტემბერი

ბათუმი სელტიკი

2
3

თემურ ტულუშისა (მარჯვნივ) და პაატა მაჭუტაძისა ნალვანი
ანდრეას ტომპა ნყალს გაატანა

მამუშა კვანტალიანი, ბათუმიდან, თამაშის წინ

გლაზგოელები ბათუმში 13 სექტემბერს, 17 საათზე ჩამოფრინდნენ, სასტუმრო „ცისარტყელაში“ დაბინავდნენ, მოისვენეს და სტადიონს მიაშურეს საგარეშოდ. ესენი რომ ამ ყოფაში იყვნენ, ზუსტად იმ დროს ბათუმელებს ვარჯიში ჰქონდათ. მასპინძელი კლუბის ხელმძღვანელებმა, ყველა ფეხბურთელი უამრავად დააჯილდოვეს და თამაშისთვის მზად არისო, გვითხრეს. ეგაა, შევიდათ ცოტა ქუსლს იტყვის, მაგრამ ზგალმდე მოუშუშდებაო, დასძინეს...

რვა იყო დაწყებული, ბათუმის სტადიონს სელტიკელები რომ მოადგნენ. სტუმრებმა ერთი საათი ივარჯიშეს, საკმაოდ ინტენსიურად. სტადიონზე მყოფი ბათუმელი გულშემატკივრები მათ ტამით შეხვდნენ და ტამითვე გააცილეს, რამაც მოტლანდიელები აშკარად გააკვირვა და აშკარადვე ნასიამოვნები დატოვა. ვარჯიშის შემდეგ „სელტიკის“ ლიდერს ჯონ კოლინსს გამოველაპარკე, უფრო სწორად, ამის კითხვას მოვასწარი: ყოველივე იმის შემდეგ, რაც ჩვენზე დაინერა, საქართველო აღბათ მართლა ჯოჯოხეთი გვეოთა. როგორია თქვენი პირველი შთაბეჭდილებები? — ამას არაფრით ველოდით, ასეთ მიღებას ნამდვილად ვერ წარმოვიდგენდით. ჯერჯერობით ყველაფერი კარგადაა — მოკლედ მომივი კოლინსმა და ავტობუსს მიაშურა.

მერე და სხვათაგან ესეც შევიტყვე: „სელტიკი“ მეკარე ბონერის, მაქსტის და პოლინის გარეშე ჩამოვიდა. ბოლო ორის ჩამოსვლელობის მიზეზი ტრავმაა, ბონერის საქმე კი ასე ყოფილა: სტუმარ კლუბს ახლანდელ შედეგზე ინგლისელი მოთამაშე მარტინი, რომელიც უცხოელთა სათვალავში მეთხუთა ირლანდიელი ბონერის, გერმანელი ტომის და ალბანელი ვატას შემდეგ; თანაც კარგად ათამაშებულა „სელტიკის“ აქამდე მეორე მეკარე, ადგილობრივი მარშალი, პოლა, ბონერს „მეოთხე ზედმეტობა“ მოუწია.

ერთიც, რომ დაგაინტერესებთ: ნაქმე მოტლანდიელ გულშემატკივართაგან ბათუმში მხოლოდ ორი ჩანს, ესენიც თურმე თურქეთში ისვენებდნენ და იქიდან ჩამოსულან ტაქსით. სხვებმა, ეტყობა, ყველაფერი დაიჯერეს, რაც მოტლანდიურ პრესაში იბეჭდებოდა...

ბათუმი — სელტიკი 2:3 (1:2)

ბათუმი: ბალაძე, მაღალია (დ. მახარაძე 46), მანიძე (ფუტკარაძე 86), მუჯირი, შვილაძე, თორღაშვილი, მ. მახარაძე, მაჭუტაძე, ტულუში, უჯმაჯურიძე (კანტიძე 46), მინდაძე

სელტიკი: მარშალი, ბოიდი, მაკინლი, ვატა, პიუზი, სტიუარტი, ოდონელი, დონელი (ფალკონერი 87), უოკერი (გრანტი 90), ტომი, კოლინსი

გოლები: მაჭუტაძე (11), ტომი (24, 88), დონელი (42), ტულუში (68)

გაფრთხილება: დონელი, შვილაძე
მაჯი: ამეტ კლინი (ისრაელი)

ფანსურთი ლოგოჟური თამაში

აღბათ ბერმა თქვა, „სელტიკი“ ისედაც არაფერი ყოფილა, „ბათუმი“ უკეთ უნდა ეთამაშა. ჩვენი აზრით, „ბათუმი“, რისი თამაშიც გუშინ შეეძლო, ის ითამაშა. ენა არავის მოუბრუნდება იმის სათქმელად, რომ ზღვისპირელებმა ცოდნა ან მონღოებმა დაკლეს მოტლანდიელებთან ბრძოლას, უბრალოდ, ფეხბურთი ლოგოჟური თამაშია. ასეთი მაგალითი მოვიყვანოთ: შეიძლება „სელტიკი“ მერვეკლასელებში სმოხანა, მაგრამ მეოთხეკლასელებში ოთხოსანზე მეტი იცის. რაც შეეხება იმას, რატომ „ბათუმი“ მხოლოდ მეოთხეკლასელი, ეს მთლიანად ქართული ფეხბურთის პრობლემაა და არა საქართველოელებისა. კლასიდან კლასში თანდათან გადადიან, ნიჭიერები ორ-სამ წელწინადაც ერთში მოილევენ ხოლმე. კი ბატონო, ბათუმელები დაცვაში ცდებოდნენ, უხეშადაც, მაგრამ განა სწორედ ძლიერებისგან არ იწერებოდათ? რამე რომ ისწავლო, ჯერ ხომ უნდა შეეშალოს, პოლა, შეეშალათ. ისიც მართალია, რომ ბოლოს ქართველებს დაღლა დაეტყოთ, ისიც, რომ შეტევაში, მის დასკვნით ფაზაზე უკეთ შეიძლებადა თამაში, მარტო ტერიტორიული უპირატესობით და შორიდან დარტყმებით ხომ ვერ გახვალ ფონს. ამას გამოცდილება და მუშაობა სჭირდება. გუშინ კი სასიამოვნო იყო, რომ ზღვისპირელთა მონღოებმა გლაზგოელები თითქმის მთელი მეორე ტაიმის განმავლობაში საკუთარი საჯარიმის მიდამოებში მიაჯკვა. კარგი იყო ანგარიშის გათანაბრების ჟინი და ტულუშის საუცხოო გოლი. თვალში გვეცოდათ შეტევისას ცალკეული, ინდივიდუალური ოსტატობით შესრულებული ეპიზოდები. თამაშის ორგანიზაციით კი „სელტიკი“ აშკარად გვეჯობდა.

ანგარიში ქართველებმა გასწეს. მე-11 წუთზე მაჭუტაძის დარტყმული რიკოშეტით ჩაეშვა მარშალის კარში. გლაზგოელებმა 24-ე წუთზე გაათანაბრეს, თუმცა მანამდე ერთი-ორ ეპიზოდში უკვე შეიმჩნეოდა „ბათუმის“ დაცვაში შეუვსებელი სივრცეები. ანგარიში კი გერმანელმა ანდრეას ტომპა გაქვითა: 24-ე წუთზე ბათუმელ მცველს ბუ-

რთი აეჭრა და ნაცვლად მოგერიებისა, ტომის ბალაქსთან პირისპირ გაყვანა გამოუვიდა. გერმანელმა მანის არ გაუშვა. ტაიმის ბოლოს დონელიმ მეორე გოლიც გაიტანა.

მეორე ტაიმი, ზემოთაც ვთქვით, ქართველების დიდი უპირატესობით წარიმართა. დავეინებამ შედეგი გამოიღო. 68-ე წუთზე ტულუშმა მეტოქის საჯარიმოში პასი მიიღო და იქ მისმა პირადმა ოსტატობამ გაიბრწყინა — 2:2. თითქოს თამაში ფრედ უნდა დამთავრებულიყო, რომ მსახის ბოლო სასტვენამდე ორი წუთით ადრე „ბათუმის“ დაცვა კვლავ უხეშად შეცდა და ანდრეას ტომპა ამ შესვენებაში მეორედ გაიტანა.

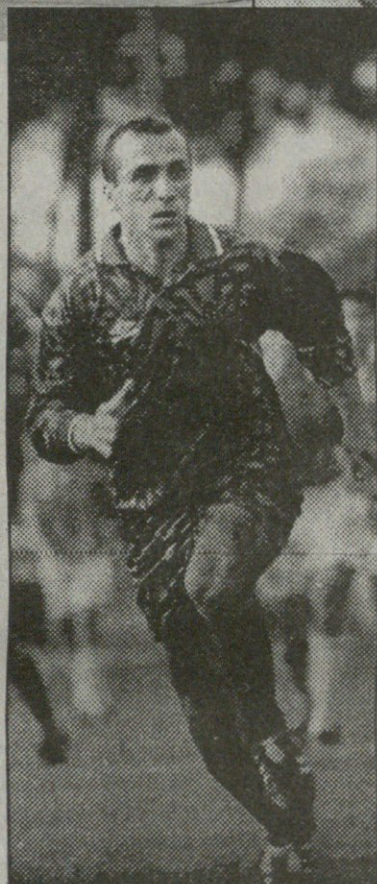
ორი კვირის მერე გლაზგოში საპასუხო თამაშია. აღბათ ბათუმელებისთვის წლებგანდელ ევროთასებზე ეს ბოლო შეხვედრა იქნება, მაგრამ, უეჭველია, რომ ქართველები იმ თამაშის კარგად ჩასატარებლად ძალსა და ღონეს არ დაიშურებენ.

ისე, ნეტა ვცდებოდეთ და...

იუზე. გორუსია და სხვა ჩემპიონები...

გუშინწინ ჩემპიონთა ლიგის თამაშები დაიწყო. ყველაზე საიტერესო მატჩი დორტმუნდში გაიმართა, სადაც მასპინძლები, გერმანიის ჩემპიონები ტურინის „იუვენტუსმა“ 3:1 დაამარცხა. ერთი გოლი ალესანდრო დელ პიერომ გაიტანა.

იხილეთ მეორე გვერდი

საქართველოს თასის მეფექსმეტედინალი. 11 სექტემბერი.
საპასუხო მატჩები

ზუგდიდი — მაღაროელი 3:0 (1:2)
ტორპედო — უნივერსიტეტი 4:1 (6:0)
დილა — მრეკბე 2:1 (2:1)
შეგარდენი 1906 — კახეთი 1:2 (0:0)
მეტალურგი — გურია 5:2 (3:2)
ალგეთი — შსს აკადემია 0:1 (0:2)
კოლხეთი 1913 — ღურუჯი 5:0 (4:2)
მარგვეთი — რწმენა 6:2 (1:0)
დინამო-2 — არმაზი 2:1 (1:1)
ივერია — ანჯელი 4:0 (2:3)
გურისი — იბერია 8:2 (1:1)
სიონი — მერანი-91 0:0 (1:1)

საქართველოს ჩემპიონატი

1 ტურიდან. 12 სექტემბერი

დინამო 3:0 ეპარისი

დინამო: ზოიძე, კალაძე, ლოგოშინიძე, დიდავა, მაჭუტაძე (გამყვამიძე 76), გოგიჩაიშვილი, კობიაშვილი, იაშვილი, კერძევაძე, ციტიშვილი, დემეტრაძე (ხორხელი 60)

ეპარისი: ბულია, გოგუა, აბაღია, ბენდელიანი, ნაჭყვია, ნოდია, მალაშვილიძე, რუსია (იოსელიანი 75), ნუღია, თვარაძე (თორია 48), დანელია (ბუკია 60)

1:0 გოგიჩაიშვილი (17), 2:0 გოგიჩაიშვილი (40), 3:0 კერძევაძე (70)

მაჯი: ვ. ჩოჩიშვილი (თბილისი)

სეხნიები ისევ ლიდერობენ

მოჭადრაკე ქალთა მსოფლიო პირველობის საზონათმორისო ტურნირზე, კიშინიოვში, 9 ტურის შემდეგ ლიდერობდნენ ქეთევან არახანია და ქეთევან კახიანი — 7-7 ქულა. მე-9 ტურში არახანია დაუზავდა ნინო გურიელს, კახიანი — ნანა იოსელიანს. ლიდერებს კვალში მიყვებიან იოსელიანი — 6,5 ქულა, გურიელი, ალისა გალიამოვა (უკრაინა), ალისა მარიჩი, ბოიკოვიჩი (ორივე — იუგოსლავია) და სვეტლანა მატვევა (რუსეთი) — 6-6. მირანდა სორაპას 5 ქულა აქვს, ნინო ხურციძეს, მაია ლომინიშვილს, ნატო ეძგვარაძეს და ნათია ჯანჯღავას — 4-4.

სათამაშო დარჩა 4 ტური.

თენგიზ ბიორაძე

გერმანელთა პაი და იტალიელთა კლასიკა

ყოფილი კომუნისტები — ჩეხები, სლოვაკები და რუსები გერმანულ გუნდებს დაერევნენ. ცხადია, ეს არ ნიშნავს, რომ მათ შემდეგ ეტაპზე გასვლა გარანტირებულია, გერმანელი ყოველთვის გერმანელია, წინ კი საპასუხო შეხვედრებია, მაგრამ 12 სექტემბერი რომ გერმანული საკლუბო

კლინსმანის „ბაიერნი“ რუსების „ლოკომოტივთან“ შეხვედრა

ფეხბურთისთვის შავი დღე იყო, ფაქტია, „კაიზერსლაუტერნის“ ბრატისლავაში „სლოვანთან“ დამარცხებას 1:2 კიდევ არა უძახს, უფრო საკვირველი იყო „ფრაიბურგის“ შინ წაგება „სლავაიასთან“ იმავე ანგარიშით, ხოლო რაც შეეხება სახელგანთქმული მიუნხენის „ბაიერნის“ ფიაკოს მისკოვს „ლოკომოტივთან“ 0:1, ეს უფრო სენსაცია გახლდათ. „ბაიერნი“, რომელშიც ბრწყინვალედ დაიწყო გერმანიის ჩემპიონატი — ხუთი თამაშიდან ხუთი გამარჯვება — თავისი კლინსმანით, პელმე-

რით, შოლით, კანით და სხვა გერმანელი ვარსკვლავებით საკუთარ მინდორზე ვერაფერი მოუხერხა რუსეთის პირველობის ოქროს მაძიებელს. ცალკეული, მეტ-ნაკლებად მწვავე მომენტები მიუნხენელებს, ცხადია, ჰქონდათ, მაგრამ თამაშით მათ „ლოკომოტივი“ ვერ დაჯახნეს და ასეთი შედეგი ალოგიკური სულაც არ გახლდათ.

იტალიურ კლუბებს არაფერი შეშლიათ. მათ კლასიკურად ითამაშეს. ნაღდად დასამარცხებლები „ლაციო“ და „მილანი“ დამარცხეს. პირველმა ნიქოზის „ომონიას“ უმასპინძლა და 5:0 მოუგო, მეორემ კი „ზაგლებს“ — 4:0. „მილანი“ საუბრისას მხოლოდ იმას აღვნიშნავდით, რომ მწვრთნელმა ფაბიო კაპელომ ერთი „შოქოქედით“ ითამაშა — სასტარტო შემადგენლობაში ეს ადგილი მაინც ღვიან საინჟინის ანდო, რობერტო ბაუო კი შეცვლავ შეიყვანა, კიდევ ორმა იტალიურმა გუნდმა „ინტერი“ და „რომა“ კი შვეიცარიაში „ლუგანოსა“ და „ქსამასთან“ ერთნაირად და სექსიანად 1:1 ითამაშეს. „ინტერი“ „ლუგანოსთან“ შეხვედრაში წინ იყო, მაგრამ თავსხმად 67-ე წუთზე კარასკომ პირდაპირ კუთხურიდან ჩაახვია და გაქვითა.

ურთიკად არც ინგლისურ კლუბებს უთამაშიათ. „ლილს იუნაიტედი“ მონაკოში ჩავიდა და ჟან ტიგანას გუნდს შავი დღე აყარა — 3:0. „ნოტიუნგემ ფორესტი“ მალმიოში იკებდა, მეორე ტაიმში პერსონის და ანდერს ანდერსონის გოლებმა გამარჯვება „მალმიოს“ კი მოუტანა, მაგრამ ორი კვირის შემდეგ ნოტიუნგემში საპასუხო მატჩია და, კინძლო, ინგლისელები იმედიაანდ იყვნენ. კუნძულებს რუსული გასტროლებიც კარგად დაუთავრდათ, „მანჩესტერ იუნაიტედი“ 0:0-ის შემდეგ შინ „როტორს“ ალბათ საგანგებო გარჯის გარეშე მოუგებს, „ლივერპულმა“ კი ვლადიკავკაში სტუმრად 2:1 დაამარცხა და შინ რამეთი გაუწყვრება.

მსოფლიოს ჩემპიონ მწვრთნელს, ბრაზილიელ კარლოს ალბერტო პარეირას ოთხშაბათ საღამოს მეტად დამუხრებელი გამოქვეყნება ჰქონდა. მისი „ფენერბაჰში“ „რეალ ბეტის“ მასპინძლობდა. პიერის გოლი თურქებმა 76-ე წუთზე, როგორც იქნა, მეტად ეფექტური დარტყმით გაქვითეს (აიკუმბა შემობრუნებით ესპანელ მეკარეს ბურთი თავზე გადაუგდო და თავისგან მარცხენა კუთხეში ჩაუშვა), მა-

გრამ მისევე დაცვაში შეცდომები დაუშვეს, რომელთაგან ერთ-ერთი სამ წუთში გოლად დაუჯდათ. ოდესის „ჩერნომორეცმა“ ბოლო წუთებში ივარგა. 87-ზე კოზაკევიჩმა გაიტანა, კიდევ ერთ წუთში ოდესელებმა პენალტიც დაარტყეს მაგრამ... „ვიტევის“ კარში ანჯიკი ვოზნიაკი იდგა. ლიევის „სტანდარდმა“ სტუმრად „გიმარაშთან“ თითქმის ურთიკად არ დაიწყო, 32-ე წუთზე სხიპენსმა მეტად ეფექტური ჯარიმითაც

გაქვითა, მაგრამ მეორე ტაიმში მცველთა შეცდომებმა უდინიო და ეილმარი გაახარეს. „ოსერის“ ფრე — 1:1 ნორვეგიაში „ვიკინგთან“ ფრანგული კლუბისთვის, მართალია, ხეირიანი ანგარიშია, მაგრამ თუ ეს გი რუს მოთამაშეების მაქსიმუმში იყო, მათ უახლოეს პერიოდში შეჯიბრებიდან გამოითიშა არ ასცდებთ.

პაპუნა კედია

უზვას თასი. ოცდაათორეამეტადფინალი. 12 სექტემბერი

ოლიმპიკოსი (საბერძნეთი) — მარბორი (სლოვენია) 2:0	პაპოელი (ისრაელი) — ბარსელონა (ესპანეთი) 0:7
ლაციო (იტალია) — ომონია (კვიპროსი) 5:0	კაზირაგი (11, 16, 87), რამბაუდი (52), სინიორი (553)
სტრასბური (საფრანგეთი) — უიკემბი (უნგრეთი) 3:0	მილანი (იტალია) — ზაგლები (პოლონეთი) 4:0
საინიევიჩი (10), მიხაი (46 საკუთარ კარში), ჯუა (66), ბოხანი (76)	გიმარაშში (პორტუგალია) — სტანდარდი (ბელგია) 3:1
ვილმარი (21, 88), ედინიო (68), სხიპენსი (32)	ფენერბაჰი (ფურკეთი) — რეალ ბეტისი (ესპანეთი) 1:2
აიკუტი (16); პიერი (27), საბასი (79)	როტორი (რუსეთი) — მანჩესტერ იუნაიტედი (ინგლისი) 0:0
მიუპა 47 (ფინეთი) — პსკ ვინდოკენი (პოლანდია) 1:1	ქსამასი (შვეიცარია) — რომა (იტალია) 1:1
ჟანერტი (13); მორიერი (19)	სევილია (ესპანეთი) — ბოტევი (ბულგარეთი) 2:0
როლა (პოლანდია) — ოლიმპია (სლოვენია) 5:0	ბაიერნი (გერმანია) — ლოკომოტივი (მოსკოვი, რუსეთი) 0:1
აუსტრია (ავსტრია) — დინამო (მინსკი, ბელარუსი) 1:2	მალმიო (შვედეთი) — ნოტიუნგემ ფორესტი (ინგლისი) 2:1
პერსონი (60), ა. ანდერსონი (78); ვონა (36)	ჩერნომორეცი (უკრაინა) — ვიტივი (პოლონეთი) 1:0
კოზაკევიჩი (87)	მონაკო (საფრანგეთი) — ლილს იუნაიტედი (ინგლისი) 0:3
ბრონდბიუ (დანია) — ლილესტერი (ნორვეგია) 3:0	რეით როვერსი (შოტლანდია) — აკრანსი (ნორვეგია) 3:1
ფრაიბურგი (გერმანია) — სლავა (ჩეხეთი) 1:2	სლოვანი (სლოვაკეთი) — კაიზერსლაუტერნი (გერმანია) 2:1
ლუგანი (შვეიცარია) — ინტერი (იტალია) 1:1	კარასკო (67); რობერტო კარლოსი (12)
ლევსკი (ბულგარეთი) — ალტსი (ბულგარია) 1:2	ვიკინგი (ნორვეგია) — ოსერი (საფრანგეთი) 1:1
სპარტაკ-ალანია (რუსეთი) — ლივერპული 1:2	ზიმბრუ (მოლდოვა) — რაგ (ლატვია) 1:0
სპარტაკ (ჩეხეთი) — სილკებორგი (დანია) 0:1	ლიერსი (ბელგია) — ბენეცია (პორტუგალია) 1:3

ნიუკასლი	5	0	0	6-2	12
მანჩესტერ იუ	5	4	0	10-7	12
ასტონ ვილა	5	3	1	1-6-3	10
უიმბლდონი	5	3	0	2-10-7	9
ლიდსი	5	3	0	2-7-4	9
ლივერპული	5	3	0	2-5-3	9
არსენალი	5	2	3	0-5-2	9
ნოტიუნგემი	5	1	4	0-7-6	7
შეფილდი	5	2	1	2-7-6	7
ვეერტონი	5	2	1	2-6-5	7
მიდლსბრო	5	1	3	1-4-3	6
ქოვენტრი	5	1	3	1-5-7	6
ჩელსი	5	1	3	1-5-5	6
ტოტენჰემი	5	1	2	2-5-7	5
საუთჰემპტონი	5	1	2	2-5-7	5
ბლექბერნი	5	1	1	3-5-7	4
ბოლტონი	5	1	1	3-6-9	4
ქ.პ.რ.	5	1	0	4-1-8	3
ვესტ პემი	5	0	2	3-5-9	2
მანჩესტერ სიტი	5	0	1	4-2-7	1

არა აფსურტსო...

ბელგრადის „ობილინის“ ფეხბურთელი ვესელინ ბოპოვიჩი, რომელმაც ბათუმში, თასების თასის გათამაშების წინასწარი ეტაპის საპასუხო შეხვედრაში მსახვს შეაფურთხა, უეფამ სამწლიანი დისკვალიფიკაციით დასაჯა. უელსელი ვინა ჯოუნსი კი საკართველოს ნაკრებთან 7 ივნისს, ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევ მატჩში უხეშობისთვის 5 შეხვედრაში ვერ მიიღებს მონაწილეობას.

შვედეთის „ვეტებორგი“, რომელსაც ჩემპიონთა ლიგისკენ გზა პოლონეთის „ლეგიაში“ ჩაურაზა, გაისად თავის პირველსვე ევროთამაშს ქალაქიდან 200 კილომეტრის მოშორებით ჩატარებს. საქმე ის გახლავთ, რომ „ლეგიასთან“ შეხვედრაში ვეტებორგი გულშემატკივრების ნასროლი ლითონის მონეტები ინგლისელ თამაშაჯს თავში მოხვდა. გარდა სახლიდან შორს თამაშისა, უეფამ შვედთა გუნდი 11 ათასი შვეიცარიული ფრანკითა დააჯარიმა. ეს იმის გამო, რომ იმავე მატჩში ორმა ფეხბურთელმა და მწვრთნელმა წითელი ბარათები მიიღეს.

უეფას პრესკონტროლის ცნობით, ივნისიდან მოეწყო 300 მატჩის შემოწმება, რის შედეგადაც სხვადასხვა სახის ჯარიმებმა ჯამში 477 ათასი შვეიცარიული ფრანკი შეადგინა. კლუბები, უპირატესად, გულშემატკივართა ხელფანების გამო ჯარიმდებოდნენ. ყველაზე დიდი ჯარიმა ინსბრუკის „ტიროლმა“ გადაიხადა, რადგან მისმა კომპანებმა ინტერტოტოს თასზე ლევერკუზენთან მატჩის დროს რაკეტები ისროლეს.

ფეხბურთის რეპასთან

პორტუგალიაში „ბენეფიკს“ მწვრთნელი არტურ ჟორჟე, რომელიც ლისაბონის გუნდს 1994 წელს ჩაუდგა სათავეში, მანამდე კი „პარი სენ ჟერმენი“ დააყენა ფეხზე. საყოველთაო შეტყვის ობიექტი შეიქნა და გადადგა კიდევ სამეც იმ გახლავთ, რომ „ბენეფიკამ“ ახალდაწვებულ პორტუგალიის ჩემპიონატის პირველ ტურებში, ჟორჟეს მოწინააღმდეგეთა აზრით, უხეირო ფეხბურთით აჩვენა. კლუბის პრეზიდენტის მანუელ დამაზიოს განცხადებით, არტურ ჟორჟეს შეცვლის მისი წინამორბედი მარიო ვილსონი, რომელიც გასულ სეზონში მარიოს „ფარ კასტელანკაში“ მუშაობდა. ჯერ უცნაოა, ვილსონი დროებით მოვიდა გუნდში თუ „ბენეფიკას“ მწვრთნელად ზანგრაძივად იმსახურებს.

დანობის დედაქალაქ კოპენჰაგენის ცენტრში ორშაბათ დილით დაიპირეს ათი ინგლისელი გულშემატკივარი, რომლებიც „ნოტიუნგემ ფორესტის“ საჰომავლო შედეგით, მალმიოში მიდიოდნენ, ზნად დანია გაიარეს და, ბარემ აქა ვართო, კოპენჰაგენელ როკერებს ჩხუბი აუტყვნეს.

პოლანდის „აიაქსში“ ცუდი ამბებია. ნიქიერი ფორვარდი კლეივერტი,

რომელიც ჯერ ოცი წლისაც არ არის, ავარიში მოკვდა. თავად მას არაფერი დამავებია, მაგრამ მეორე კაცი გარდაიცვალა. ფეხბურთელს ახლა „აიაქსისთვის“ არ სცხელა. მისი თანაკუნძული ნიგირიელი ჯორჯ ფინილი კი მგლოვიარეა — ნიგერიის ჩემპიონატის ბოლო ტურში მას პისტოლეტით მოუკლეს 15 წლის ფეხბურ-

ოსვალდო არდილესი

თელი მძა იგიენივარი, რომელიც იმ თამაშში მონაწილეობდა. როგორც ამბობენ, იგიენივარისთვის განგებ არ უსურიათ, იგი ბრმა ტყვიამ იმსხვერპლა.

ბრაზილიის ცნობილი კლუბის, როოდე ჟანეიროს „ფლამენგოს“ მწვრთნელად დანიშნეს ჟურნალისტი ვაშინგტონ როდრიგესი.

შპიციარობის ნაკრების წამოწყება, ყველა გუნდს გამოუფინა ლოზუნგები საფრანგეთის მთავრობის მიერ წყნარ ოკეანეში ბირთვული იარაღის გამოცდის წინააღმდეგ უეფამ ბირმევე აღკვეთა. იუკანსონის და კომპანიის აზრით, ფეხბურთის არ უნდა შეეზოს რელიგიური, რასისტული და პოლიტიკური ენათაღლევა. ამ საკითხთან დაკავშირებით უეფამ სანქციები დააწესა.

ლიხტენშტაინის ფეხბურთში წინსვლა, ოდონდ ეს ფეხბურთელებთან არადაკავშირებული საქმე ის გახლავთ, რომ აჭური მსახი როლანდ ბეკი ფიფას არბიტრი გახდა.

ალბანეთის ჩემპიონატში სიახლეებია. ახალ პირველობაში, ნაცვლად ჩვეული 16 გუნდისა, 18 მონაწილეობს. შეიცვალა ქულათა დარიცხვის სისტემა. შინ გამარჯვებისთვის ქვეყნის ჩემპიონატში მონაწილე კლუბი ძველებურად 2 ქულას მიიღებს, სტუმრად მოგება 3 ქულად შეფასდება. ფრე ფრეა — 1 ქულა.

არბანტინელი მწვრთნელი და ყოფილი ვარსკვლავი ოსვალდო არდილესი, რომელიც კარგა ხანს ინგლისში მუშაობდა და გასულ სეზონში „ტოტენჰემ მოთსპურიდან“ გაუშვეს, მექსიკაში გადავიდა სამუშაოდ. მისი ახალი კლუბია „აგუადალანა“, რომელთანაც არდილესმა ერთწლიან

კონტრაქტს მოაწერა ხელი. მწვრთნელი იმედოვნებს, რომ გუნდს ქვეყნის ჩემპიონის ტიტულს მოაპოვებინებს. ბოლოს „აგუადალანა“ მექსიკის პირველი გუნდი 1987 წელს იყო.

არბანტინის ნაკრების უცვლელი მწვრთნელი ფიზიკურ მომზადებაში, ბოლო სამ მსოფლიოს ჩემპიონატზე რიკარდო ენეგარია 58 წლისა პანკრეასის ოპერაციის შემდეგ გარდაიცვალა. ბოლოს იგი მადრიდის „ატლეტიკოში“ მუშაობდა.

ჰონდა გადაირია

ასურთა პონდა იაპონიის „ჯიუ ლიგის“ პირველხარისხოვან ვარსკვლავთა შორის არაა. იგი თავის გუნდში „კაშიმა ანტლერზში“ ვერ ბრწყინავს, ანდა როგორ უნდა ებრწყინა ზიკოს, ალსინდოს, ლიუნარდოს, ჟორჟინოს, იოშიუკი პასეგას, პისაში კურისაკის და ნაკი რამას გვერდით. პონდამ სახელი სხვა რამით გაითქვა, იგი პირველი ფეხბურთელია იაპონელთა და არაიაპონელთა შორის, ვინც „ჯიუ ლიგაში“ 100 თამაში ჩაატარა. პონდამ ეს არ იმყოფინა და იმ ისტორიულ მესვე შეხვედრაში „ჯუბილო ივასკის“ წინააღმდეგ გაიტანა... თავისი პირველი გოლი ლიგაში. ამით წახალისებულმა ფეხბურთელმა ასმეერთე და ასმეორე მატჩებშიც გაიტანა მეორე და მესამე გოლები. მეორე „ურავა რედ დაი მონდს“, მესამე კი „ბელმეირ პირაცუკას“ შეუგდო პონდა „კაშიმა ანტლერზში“ თავისი სეზონი ცნობილი ფორმის „პონდას“ გაუწიდან გადავიდა. 1993 წელს იგი 11 საუკეთესოს შორის დაასახელეს და შუკამო ეროვნულ ნაკრებშიც კი მიიწვია.

გენერალური რეპეტიცია

როგორც იცით, 10-დან 30 აგვისტომდე საქართველოს ოლიმპიურმა გუნდმა ფაიარა შეკრება ამერიკის შეერთებულ შტატებში. დღეს ჯორჯიის შტატში ნამყოფი სპორტის ექვსივე სახეობის წარმომადგენელთა მზადების ამბებს გაგაცნობთ

პირობები - ჩინებული, შტანგა - ოლიმპიური

ძალისხეობა ატლანტის სამხრეთით მდებარე ქალაქ ნიუნგში დაბინავდნენ და სამი კვირის მანძილზე იქ გადიოდნენ წვრთნას. ბიძინა შიქიაშვილი, მუხრან გოგია, კობა ტალახაძე და ნაკრების მთავარ მწვრთნელს ავთანდილ გაზოკიძეს ჩინებული საგარეო პირობები პირობები. საყოფაცხოვრებო ხომ წესები იკითხავთ... მთელი ქალაქი თვალში შესცივნილია ჩვენს ძალებს და ხელის-გულზე ატარებდა ამ მთავარი ხალხს.

ავთანდილ გაზოკიძეს შეკრების ბოლო დღეს ვესაუბრეთ: „ამერიკაში წამოსვლის წინ გვემკვიდრება, რომ ძირითად აქცენტს ტექნიკაზე გავაკეთებდით. ფიზიკური მომზადება, ასე თუ ისე, თბილისში ვახერხებთ; სამაგიეროდ, იქ ტექნიკის მხრივ ბევრს ვერაფერს ვარჯიშობდით.“

პირობები იდეალური გვექონდა, შტანგები კი იმგვარი, რომელითაც ოლიმპიადებზე იქნება ასპარეზობა. მთელი დატვირთვით ვივარჯიშეთ: კვირაში სამჯერ დღეში სამჯერ, სამჯერ - ორჯერ. თუ ვაგვიხერხებდა, რომ თბილისში დღეში ერთხელ ვივარჯიშობო, ისიც გაჭირვებით, იოლი მისაწვდრია, რამხელა რამ შეგვძინა ამერიკის შეკრებაში.

ბიძინა შიქიაშვილს (83 კგ) შედეგები ამერიკაში წამოსვლამდე ატანს და აკრავს, შესაბამისად იყო 140 და 180 კგ. აკრავს განსაკუთრებით გამაზნებლად ყრადღებას, რადგან თავს ამ მოძრაობაში მაინცდამაინც კარგად ვერ გრძნობდა. გვემა გვექონდა, რომ ბიძინას 190 კილოგრამი აკრავს. მაგრამ ვარჯიშები ისე წაუვიდა, რომ 200 კგ უწევს, ატანს - 155. ბიძინა 205 კგ-ს (მსოფლიო რეკორდი 211 კგ) შეეცადებოდა, მაგრამ თავი შეეცადა, რადგან აქამდე ნელ-ნელა უნდა მივიდეთ.

მუხრან გოგია (108 კგ) წამოსვლამდე ავადმყოფობდა. მან წონა შეიცვალა. ამდენი რამის შემდეგ, მეგონა, ვარჯიში გაუჭირდებოდა. საბედნიეროდ, ჩემი ვარჯიში არ გამართლდა. მუხრანი ვარჯიშების ტემპში „ჩაჯდა“, სწრაფად გადავი-

მწვრთნელი ავთანდილ გაზოკიძე, მუხრან გოგია, კობა ტალახაძე და ბიძინა შიქიაშვილი თავთან მასპინძელ მერი-ლუ ვოგტანს

და დიდ დატვირთვებზე და წვრთნა სრულფასოვანი გამოვიდა. ამერიკაში მისი შედეგები იყო 150 - 180 კგ. შეკრების შემდეგ - 170 - 210 კგ. კობა ტალახაძეს (მძიმე წონა), მოგვხსენებთ, ძალისხეობისთვის 3 წელიწადი თავი დაწებებული ჰქონდა. ახლანა მან ისევ დაიწყო ვარჯიში. აქ წამოსვლამდე ერთი თვე ჰქონდა ნაკრები. მის შემთხვევაში შედეგზე არ ვუშვობდით. უმთავრესად ფიზიკურად ჩავთვალეთ, ხოლო შეკრების განმავლობაში ნელ-ნელა შევრთეთ ტექნიკის ელემენტებიც. კობა ნელ-ნელა შედის ფორმაში, დიდხანს „განმორბას“ უკუვლიდ არ ჩაუვლია. ვფიქრობ, ნოემბრისთვის, მსოფლიოს ჩემპიონატისთვის ყველაფერი რიგზე იქნება. ტალახაძის შედეგები იყო 160-180 კგ (წამოსვლამდე) და 170-200 კგ (შეკრებაზე).

როგორც მოგახსენეთ, ნოემბერში მსოფლიოს ჩემპიონატი ჩინეთში. მანამდე წვრთნის თბილისში გავაგრძელებთ, ხოლო შემდეგ გადავალთ 15-20 დღიან შეკრებაზე. თავდაპირველად შეკრების მოწყობა საჩხერეში გვსურდა, მაგრამ იმ პერიოდში იქ უკვე ცივა და ბიჭები შეიძლება დაშავდნენ. ამიტომ, გადაწყვიტეთ, შეკრება გავიაროთ ზუგდიდში, მუხრან გოგიას ოჯახში. ზუგდიდში ნორმალური დარბაზია, იქვე - საუნა. კვების ფული კი უკვე გადმოგვირიცხეს. ასე რომ, ამას წინ, ალბათ, აღარაფერი დავდებთ.

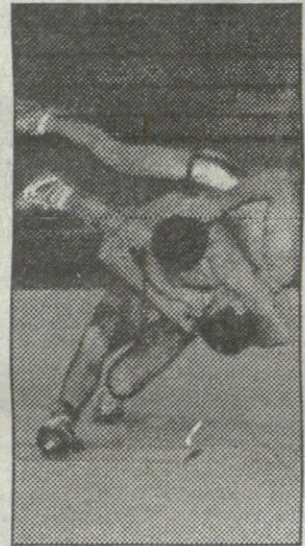
მაქსიმალურად უნდა მოვემზადოთ მსოფლიოს ჩემპიონატისთვის. აქ, მოგვხსენებთ, ოლიმპიადის ლიცენზიები გათმავდება. თუ აქ ვერ ვივარჯიშებთ, შემდეგი საკვალიფიკაციო ტურნირი გაისადარებოდა, ევროპის ჩემპიონატი. იქამდე ჩვენი საკითხი დია იქნება. შუალედში კი იმართება საერთაშორისო ტურნირები, სადაც ლიცენზიები თამაშდება, მაგრამ უფულობის გამო ჩვენ იქ ნამდვილად ვერ წავალთ.“

პარტნიორებიც რომ გვყოლოდა...

ბერძნულ-რომაულ სტილის მოჭიდავეებს მსოფლიოს ჩემპიონატი უკვე კარს მოადგათ. ეს შეჯიბრება 10 ოქტომბრის იწყება პარალელურად. მოჭიდავეებმა ეს შეკრება ჩემპიონატისთვის მოსამზადებელ პირველ ეტაპად გამოიყენეს. ამჯერად კი კისლოვოდსკი განაგრძობს მზადებას. თუმცა, ისევ ამერიკის ამბებს დაუბრუნდით და შეკრების შედეგები შევაფასებინოთ ნაკრების მთავარ მწვრთნელს ბეგი დარჩია:

„მსოფლიოს ჩემპიონატისთვის მზადების გარდა ჩვენთვის საჭირო იყო გაცნობილი ატლანტის სიტუაციას. სპორტსმენები უნდა შეჩვეოდნენ აქაურ ბუნებრივ პირობებს, თავის თავზე გამოეცადათ აკლიმატიზაციისთვის დამახასიათებელი თავისებურებები. კარგია, რომ ეს მოხერხდა, იმ მოტივაციას, ვინც ოლიმპიადის საზღვრს მიაბიჯებს, ატლანტაში დაბრუნებისას ბევრი რამ გაუადვილებათ.“

მსოფლიოს ჩემპიონატისთვის სამეტაპიანი მომზადება დაგეგმეთ. პირველად აქ, ამერიკაში შევიკრიბეთ და ძირითადად ფიზიკურად მომზადდით. ვივარჯიშეთ. გვექონდა აგრეთვე ტექნიკურ-ტაქტიკური ვარჯიშებიც, მათ მომზადების დახლო-

ტარიელ მელულაშვილი და კობა გულაშვილი ვარჯიშისას

ბით 30 პროცენტი დაუთმეთ, ფიზიკურ დატვირთვებს კი - 70.

ფიზიკურად მომზადებაში შედიოდა სპეციალური ვარჯიშები, ვარჯიშები სისწრაფეზე, სწრაფდროზე და გამძლეობაზე. ამ მხრივ ძალიან კმაყოფილი ვარ, რადგან სამისოდ მშვენიერი პირობები გვექონდა. ტექნიკურ-ტაქტიკურ მომზადებაში ცოტა გავიჭირა, რადგან პარტნიორები არ გვეყლია. ძიუდოისტებს ნაკრებისთვის გამოცდის საშუალება ტურნირზე მიეცათ, მოკრივეებს - სპარინგებზე. ჩვენ კი - არსად. ასე რომ, ხალხმა დაუმშავებელი ელემენტები მხოლოდ ერთმანეთში გამოეცადეთ.

ზუთივე, მოჭიდავე კარგად იმუშავა. თითოეულზე ცალ-ცალკე მოგახსენებთ. ბაკურ გოგიტიძეს (100 კგ) მუხრან ტალახაძე აწუხებდა. სამწუხაროდ, ამერიკაში ტექნიკა უფრო შეაწუხა და ხალიჩაზე სრულფასოვნად ვერ ივარჯიშა. სამაგიეროდ, დანაკლისი ფიზიკურად მაინც ზღაპრულია. მან გაიარა დატვირთვები სრული კურსი და მისი მდგომარეობით კმაყოფილი ვარ.

კობა გულაშვილი (62 კგ) კარგ ფორმაშია. რაც ამერიკაში წამო-

სვლის წინ დავეგეგმეთ, შეასრულა და მდგომარეობა შესაბამისი აქვს. გარდა ფიზიკურ-ტექნიკური ვარჯიშებისა, დიდ ყურადღებას ვამახვილებდით ფსიქოლოგიურ მომზადებაზე.

ახალგაზრდებში მსოფლიოს ჩემპიონის ტარიელ მელულაშვილის (68 კგ) ფიზიკური მდგომარეობა მკვეთრად გაუმჯობესდა. სამ კვირაში ამ მხრივ ერთი თვით გაიზარდა. 19 წლის ბიჭმა მოუმატა წონა და გამძლეობა. იმდენად, რომ კაცი ვერ იცნობდა. შეკრების ბოლოს ძლიერად იყო.

გიორგი ჯინჭელაშვილი (82 კგ) შეკრება სრულფასოვნად ჩატარა ფიზიკურად მხრივ, მაგრამ ხალიჩაზე მუშაობისას დაინახა. თენგიზ თედორაძე მისთვის ძალზე დიდი სპარინგ-პარტნიორი იყო. ამიტომაც ტექნიკურად ვერ იმუშავა სრულყოფილად. მისთვის მდგომარეობა რომ შემესუბუქებინა, ხანდახან თავად მე შევდიოდი ხალიჩაზე და პარტნიორებს ვუწევდი.

თენგიზ თედორაძეს (90 კგ) ჭილაობისთვის თავი მივნიჭებდი პქონდა. იანვარში შევხვდი და მოვილაპარაკეთ, რომ ოლიმპიადი-

ბეგი დარჩია

სთვის მოემზადებოდა. ეს შეკრება მისთვის იყო ჭილაობის პირველი სერიოზული შეხება დაბრუნების შემდეგ. თენგიზი გამოცდილი მოჭიდავეა, ეს პერიოდი ნაყოფიერად გამოიყენა და თავს გაცილებით უკეთ გრძნობს. ბევრს ინტერესებს. ცოტა წონის დაკლება გაუჭირდა, მაგრამ ეს დროის ამბავია. მსოფლიოს ჩემპიონატისთვის ყველაფერი რიგზე უნდა იყოს.

ამ შეკრებაზე უნდა წამოსულიყო გელა პაპაშვილიც (48 კგ). მაგრამ ვიცოდით, რომ პარტნიორი არ ეყოლებოდა და, ამიტომაც, მიზანშეწონილად ჩავთვალეთ რომ ევარჯიშა რუსეთის ნაკრებთან ერთად კისლოვოდსკი იმავე დროს. ამერიკიდან მისკოვში ჩამოსვლისას ენაზე გელა ვარჯიშზე ნორმალურ მდგომარეობაშია. მეორე ეტაპზე კისლოვოდსკი შემოგვიერთდება. მესამე და მომზადების ძირითადი ნაწილი, სადაც მსოფლიო ჩემპიონატზე წამოსვლილი გუნდი დაკომპლექტება, მოეწყობა 25 სექტემბრიდან 8 ოქტომბრამდე ბორჯომში.“

მსოფლიოს ჩემპიონატი და ტარიელ მელულაშვილი ქალაქ-სოფელ პორსტში ცხოვრობდნენ. ეს ქალაქი იმდენად შორს იყო ჩვენი „ძირითადი საცხოვრებლისგან“, რომ იქ ჩასვლა ერთდღიანი მანძილი იყო. მსოფლიოს გამგზავრებამდე ერთი დღით ადრე (ნინო და თამაზ ერთი კვირით ადრე დატოვეს ამერიკა). თუმცა, შთაბეჭდილებების გასაზიარებლად ერთხელ ჩასვლაც საკმარისი აღმოჩნდა.

სროლით გული იჯერებს

თამაზ იმნაშვილი

თამაზ იმნაშვილი:

მომზადება გავიარე ქალაქ ოლე-მის სროლის კლუბში. იქ მისულს დამხვდა ამერიკულ ყაიდაზე აწყობილი სტენდი, რომელიც მნიშვნელოვნად განსხვავდება ოლიმპიურისაგან. ამერიკულ სტენდზე თევზები ნელა მიფრინავს, არა აქვს სამშაპიანი ინტერვალი - თუ შეიძლება გამოდის, როგორც მითითებულ (ჩვეულებრივ, თევზი მოთხოვნიდან 0-დან 3 წამამდე ინტერვალში უნდა გამოვიდეს - რედაქტორი), თოფი ჩვენ თოქსთან გვიჭირავს, ამათ კი ნებისმიერად უკავიათ. რამდენიმე საათი დამჭირდა სტენდის „ნორმალურად“ გადაკეთებისთვის, რის შემდეგაც ვარჯიშები ჩვეულებრივად ვატარებდი. პირველად კარგა ხნის მანძილზე არ მქონია ვახუშტისა და თევზების პრობლემა: მასპინძლებს ყველაფერი დიდი რაოდენობით მოეპარაგებინათ. ერთი სიტყვით, სროლით გული ვიჯერე.

შეკრებაზე ყოფნა იმითაც იყო სასარგებლო, რომ აქაურ კლიმატს გავეცანი. ამ დღეებში საშინელი სიცხეები იყო. მოიხსნა 1954 წლის რეკორდი - თერმომეტრმა 101 გრადუსი ფარენჰეიტით უჩვენა (რეკორდი 100 იყო). სიცხეს კიდევ აიტანს კაცი. ტენიანობა საშინელი. ჩვენთვის, მსოფლიოებისთვის ეს განსაკუთრებით ძნელია, რადგან ასპარეზობა გართ, ღია ცის ქვეშ გვიწევს. ახლა გვეცოდინება, რომ აქ ასეთი ამბავია. ტენიანობა ვერაფერს მოვეხერხებთ, მაგრამ თანდათან თბილისიდანვე დავიჭერთ: სპეციალურ დიეტას დავიცავთ, გარკვეულ დღეებში წყალს არ დავვლევთ და ა.შ.

ნინო სალუქვაძე: წვრთნა გავიარე ორი წლის წინათ აშენებულ სასროლეთზე, რომელიც უფრო სამოყვარელოა, რადგან სპორტსმენები აქ იშვიათად ისვენებენ. ერთ დღეში პროფესიულ ყაიდაზე გადავწყვე და ვარჯიშს შევუდექი.

ნინო სალუქვაძე:

წვრთნა გავიარე ორი წლის წინათ აშენებულ სასროლეთზე, რომელიც უფრო სამოყვარელოა, რადგან სპორტსმენები აქ იშვიათად ისვენებენ. ერთ დღეში პროფესიულ ყაიდაზე გადავწყვე და ვარჯიშს შევუდექი.

ნინო სალუქვაძე

ატლანტის ოლიმპიადის წინ

ეროვნული

ამერიკელებს მოგეგონათ

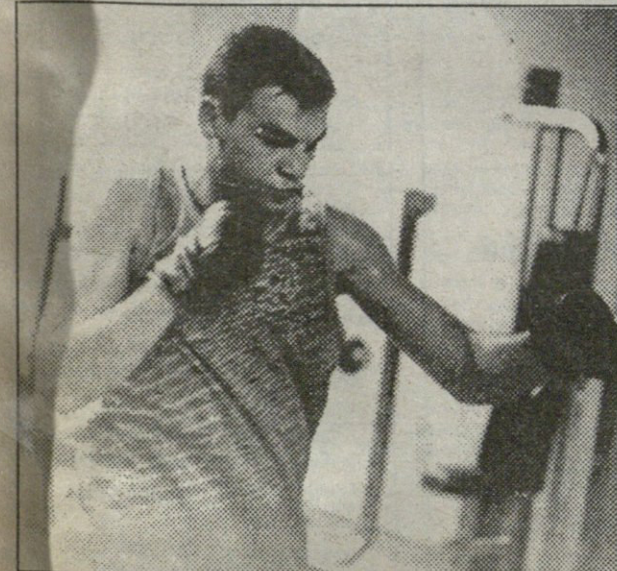
მოკრებიები ოლიმპიური გუნდის ძირითადი ჯგუფი რეინკარდის კოლეჯში კი ცხოვრობდნენ, მაგრამ რინგზე საარჯიშოდ და სპარინგებისთვის ან ქალაქ გეინსვილში, ან ატლანტაში დადიოდნენ. ორივე ქალაქში მათ ევანდერ პოლიფილდის სახელთან დაკავშირებულ კლუბებში მოუწიათ ვარჯიში. გეინსვილის კლუბთან პოლიფილდი მეგობრობს და თურმე ხანდახან ხელსაც უმართავს. ხოლო ატლანტის კლუბს მთლიანად ჩამოსულ მოკრებიებს „გადამთავრები“ კი ჰქვია და წარმოშობით ატლანტელი ევანდერი მისი სპონსორი და საწილობრივ მფარველია. აი, თავის „შეგირდებით“ კი სახელოვანი მოკრები კმაყოფილი ვერ დარჩებოდა, რადგან ამათ მათგანმა რინგზე თავი გააღანა ცხრა მთის იქიდან ჩამოსულ მოკრებიებს. ის „გადამთავრები“ კი ჰქვია ბრუნიკ ვარძელაშვილი (63,5 კგ), თენგიზ მესხაძე (67 კგ), ილია ტლაშაძე (71 კგ) და გიორგი კანდელაკი (91 კგ) იყვნენ. ისინი ამერიკაში გამოცდილი მწვრთნელისა და საუკეთესო სპეციალისტის ზურაბ გუნიას მეთაურობით ვარჯიშობდნენ. შეკრების კომენტარიც ბატონ ზურაბს ვთხოვეთ:

ზურაბ გუნია

„ოლიმპიადის ლიცენზიების მოსაპოვებლად ჩვენს მოკრებიებს მარტალ მოუწევთ ცდა. ევროპის ჩემპიონატის მეთაურობისა და მოხვედრა თამაშების საგზურის მიღების გარანტიაა. მანამდე გვაქვს რადენიმე საერთაშორისო ტურნირი, სადაც ძალებს შეგამოწმებთ. ამერიკის შეკრება იყო მხადეპის მეორე ეტაპი ქართული მოკრებიებისთვის. პირველი გახლდათ გორში, სადაც მთავარი მნიშვნელობა საერთო-ფიზიკურ მომზადებას მიენიჭა. ამერიკაში ყურადღება გაუმჯობესდა ისევე საერთო-ფიზიკურ და, განსაკუთრებით, სპეციალურ-ფიზიკურ მომზადებაზე. ამ 21 დღის მანძილზე მასპინძლებმა ამოცანის შესრულების ყველაწიანი პირობა შეგვიქმნეს.“

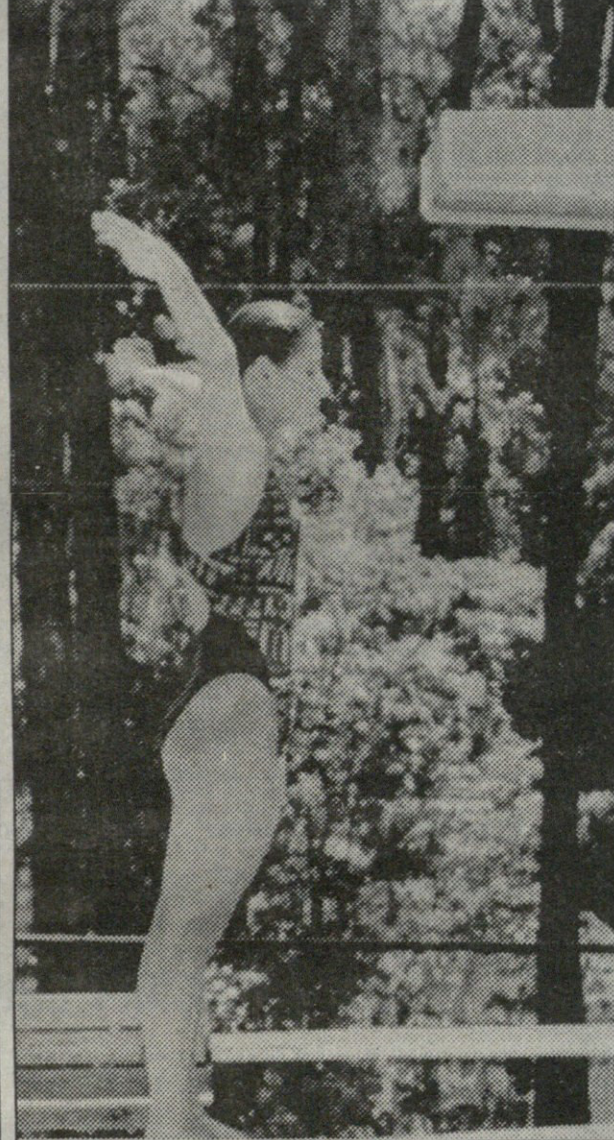
გიორგი კანდელაკს მსოფლიოს ჩემპიონატის შემდეგ სერიოზული ტრავმა ჰქონდა — ნეკი დაუშავდა და ამჯერად ნაკლებ დატვირთვებს იღებდა. გორში მან საწილობრივ გაიარა შეკრება და აქაც ვარჯიშებს წელ-წელა ვაწვევდით. ამდენად, გიორგი ყველაზე ნაკლებად არის მზად, თუმცა ეს გათვალისწინებული გვექნა და მისი მომზადება ეტაპობრივად დაგვეგეგმეთ. გოგოლაძე, ვარძელაშვილი და ტლაშაძე ნორმალურად არიან მზად. მათ ყველაფერი განრიგის მიხედვით შეასრულეს და არავითარი პრობლემა არ გასჩენიათ. შე-

გიორგი ვარძელაშვილი

ყველანაირი პირობა, არანაირი წინაღობა

ძირითადი გუნდისგან ასევე განცალკევებით, ფლორიდის შტატის სიანსლოუზ მდებარე ქალაქ მორტონში ცხოვრობდნენ და ემზადებოდნენ წყალში მსტომელი ნანა პასარაშვილი და მისი მწვრთნელი სოლო ელბაქიძე. ამერიკულ შტატებში მსტომელი საუბრისას თითქოს უპირობოდ შეთანხმებულები ვართ, რომ ყველა სპორტსმენს ცხოვრებისა და ვარჯიშის არანაირი წინაღობა პირობები ჰქონდა. ნანა ამ მხრივ მაინც ყველაზე გამორჩეულ სიტუაციაში იყო. ჯერ იყო და, მის მწვრთნელს ამერიკელებმა აუზის გასაღები მისცეს და, როცა გინდათ შედით, როცა გინდათ — გამოდითო. აუზი სპეციალურად მოწყობილი იყო იმისთვის, რომ ნანა შეეძლებოდა მის ტერიტორიაზე ყანარაშვილის გარდა სხვა სპორტსმენს ფეხი არც შეუდგას. ჩვენს ცალკე უშვებელი სახლიც

ნანა პასარაშვილი

დაუთმეს და თან, აუზის სიანსლოუზს. ამას ყველაფერს ის დაუმატეთ, რომ ყოველ ვარჯიშს ქალაქის რამდენიმე საბატიო გზაში ესწრებოდა და ნანას კომპიუტერულად ადგენისა და დასვენების უკეთესი პირობების შექმნას ამერიკელები ზომ ერიმანეთს ასწრებდნენ, თითქოს შეეძლებოდა აქვთ, ქართველებს ვინ შეეძლო ასაძინებო. მორტონში ჩასულებს ნანა და სოლო ელბაქიძე „სამუშაო ადგილზე“ აუზში დახვდნენ. შემდეგ ყანარაშვილს მსოფლიო თასში სამონაწილოდ საბუთები უნდა გაემზადებინა, ამიტომ სალაპარაკოდ მხოლოდ მისი მწვრთნელი მოვიხელეთ:

„მოგესვენებთ, ნანა რამდენიმე თვეა გერმანიაში ვარჯიშობს. თბილისში ივლისის ბოლოს დაბრუნდა და ამერიკაში გამოგზავრებადღე თითქმის 20 დღე არ ევარ-

ჯიშა. აქ დანაკარგი ერთ კვირაში აღადგინა. საგარჯიშოდ გვაქვს ყველანაირი პირობა და არანაირი წინააღმდეგობა. დღეში ორჯერ ვვარჯიშობთ, 9-დან 12 საათამდე და 5-დან 7-მდე. ხელს არავინ გვიშლის, პირიქით, სულ იმის ცდაში არიან, რამეთი დაგვეხმარონ. აუზი, როგორც ზედავთ, სპეციალურად წყალში მსტომელთათვისაა. წყლის ტემპერატურა მუდმივად 30 გრადუსია ცელსიუსით. წყლის მუდმივ გათბობა ევროპის კარგ ღია აუზებშიც არ მინახავს. იქ ეს ხდება მხოლოდ შეჯიბრების დროს, ვარჯიშისას კი მზე რამდენადაც გათბობს, იმას უნდა დასჯერდე. ტრამპლინებიც ახალია, ერთი სიამოვნებაა მათზე ვარჯიში. ამბობენ, ოლიმპიადამდეც ეგეთივე იქნება...“

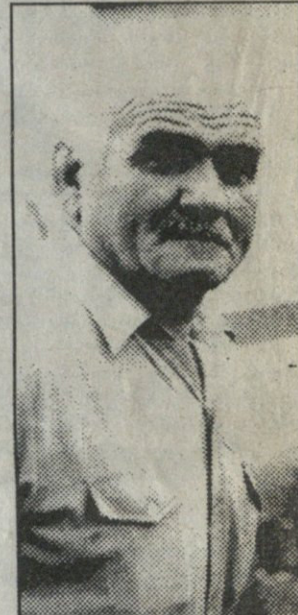
ნანა კარგ ფორმაშია. რა თქმა უნდა, სამუშაო კიდევ ბევრი გვაქვს. დასასვენება გაშლისა და წყალში

პრიტანზიის მსოფლიო პრა. გზაქმს

ძიულისტები ყველაზე ხალხმრავალი ჯგუფით იყვნენ წარმოდგენილი საქართველოს ოლიმპიურ გუნდში — ექვსი სპორტსმენი და სამი მწვრთნელი. ამიტომაც იყო, რომ მათ ტატამზე არ უგრძნობიათ პარტნიორების ნაკლებობა. შუა შეკრების დროს კი ძალებს გამოცდის დიდებული საშუალებით — ჯორჯიის შტატის ქალაქ შეიკონში გაიმართა ამერიკის ღია ჩემპიონატი, სადაც ყველა ჩვენს ფალანგს იასპარეზა, ხოლო ფედერაციის ვიცე-პრეზიდენტმა ანზორ მარტყოფიშვილმა იმსახა. ტურნირის შედეგები თქვენთვის კარგადაა ცნობილი, ამიტომაც მასზე საუბრით თავს აღარ შეგაწყენთ. შეგახსენებთ მხოლოდ ამერიკაში ნამყოფთა ვინაობას: გიორგი რევაზიშვილი (65 კგ), სოლო ლიპარტელიანი (78 კგ), ივრი ჯიქერაული (86 კგ), მეფულ ლობჯინიძე (95 კგ), დავით ხაზაღიშვილი და ალექსი დავითაშვილი (მძიმე წონა). მზადებას ხელმძღვანელობდა ნაკრების მთავარი მწვრთნელი ბიძინა მახიაშვილი. მას ეს მარტობდნენ ომარ მერაბიშვილი და ანზორ მარტყოფიშვილი. შეკრების შესახებ ვსაუბრეთ ბატონ ბიძინა მახიაშვილს:

„ტოკიოს მსოფლიო ჩემპიონატამდე ერთი თვეც აღარ რჩება. მომზადების პირველი ეტაპი უკვე გავლილია, მე ვთვლი, რომ წარმატებით, ეს ეტაპი, როგორც ყველა დიდი შეჯიბრების წინ, ფიზიკური მომზადებისთვის გვექნა განკუთვნილი. მისი გამართვა დუშეთსა ან ბორჯომში გვესურდა, მაგრამ ვინაიდან ეს დიდი საქმე გაკეთდა და ჩვენი გუნდი ამერიკაში აღმოჩნდა, აქ ყოფნა მომზადების პირველ ეტაპად გამოვიყენეთ.“

მართალია გითხრათ, რაც აქ ვნახეთ, იმან ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა. საცხოვრებელი, კვება, ფიზიკური და სპორტული მასპინძლობა იმისთანა იყო, ჩვენ რომ არც დაგვესწრებოდა. ჩვენს გა-

ბიძინა მახიაშვილი

ნაკრებულში იყო ფიზიკურად მზადების უკლებლივ ყველა იარაღი, რაც კი არსებობს, ხოლო შეიკონში გამართული ამერიკის ღია ჩემპიონატი ზომ მთლად მისწრება იყო. პროგნოზები არ მიყვარს და არც ამჯერად გვაკეთებ. მე არ ვიცი, ვინ რას ჩამოიტანს ტოკიოდან, მაგრამ იმის პრეტენზია, ვარჯიშის საშუალება და პირობები არ გვექნა, ნამდვილად არავის ექნება. ძიულისტებს ამერიკაში არაფერი აკლდათ. ვერც იმას იტყვის ვინმე, ეს იარაღი არ იყო და იმდენი ვერ მოვეზადეთ. ვიმეორებ, პრეტენზიების გამოთქმის უფლება არა გვაქვს. ერთი სიტყვით, მე, როგორც ნაკრების მთავარი მწვრთნელი, ამერიკის შეკრებით კმაყოფილი ვარ. მომზადების მეორე ეტაპს ბორჯომში გაუმართავთ. ბოლომდე იქ მოვეზადებით და შემდეგ ტოკიოში წავალთ. დანარჩენზე კი მსოფლიოს ჩემპიონატიდან დაბრუნების შემდეგ ვილაპარაკოთ“...

მერაბ რატიშვილი, ატლანტა — თბილისი

ამერიკაში კორესპონდენტის მივლინებისთვის „სარბიელის“ რედაქცია მადლობას უხდის საქართველოს რესპუბლიკის სპორტის დეპარტამენტსა და საქართველოს ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტს.

დიდი მატჩი მაღლიან მაღლა

შარშანდელმა დიდმა შერეგებამ ფიდეისა და პროფესიონალ მოჭადრაკეთა ასოციაციას შორის ახალი ელფერი შესძინა ვაჟთა მსოფლიო პირველობას. ამჟამად მსოფლიოს ორი ჩემპიონი ჰყავს, რაც, ბუნებრივია, პარადოქსია — მსოფლიოს მუდამ ერთი ჩემპიონი ჰყავდა და უნდა ჰყავდეს. ამიტომ შერეგებისას გადაწყდა: 1996 წლის ივნისში გაიმართოს მატჩი ფიდეის და ასოციაციის ეგიდით მსოფლიო ჩემპიონებს შორის ერთი, ნამდვილი ჩემპიონის გამოსავლენად, მანამდე კი, 1995 წლის ბოლომდე დასრულდეს უკვე დაწყებული მსოფლიო პირველობები ორივე ეგიდით, მით უმეტეს, რომ სათამაშო დარჩა მხოლოდ ორი დასკვნითი მატჩი: გარი კასპაროვი (რუსეთი) — ვიშვანათან ანანდი (ინდოეთი) — ასოციაციის და ანატოლი კარპოვი (რუსეთი) — გატა კამსკი (აშშ) — ფიდეის ეგიდით.

და აი, 11 სექტემბერს ნიუ-იორკში დაიწყო კასპაროვ — ანანდის მატჩი. კარპოვ — კამსკის ორთაბრძოლა მოგვიანებით გაიმართება, როდის და სად, ჯერ ცნობილი არ არის.

ჭადრაკის სამყარო კვლავ დაიძაბა. ასეა ყოველთვის, როცა მსოფლიო პირველობის დასკვნითი მატჩი იწყება. მაგრამ ამ ბრძოლას უფრო მძაფრი, პრინციპული ხასიათი აქვს. საქმე ისაა და ეს ყველას მოეხსენება, რარიგ გამწვავებულია კასპაროვისა და კარპოვის პირად-სპორტული ურთიერთობა. მსოფლიო ჩემპიონის ტიტულის დაკარგვის შემდეგ (1985) კარპოვი არ ცხრება. ეს „ომი“ დაიწყო მათი პირველი მატჩიდან, რომელიც ფიდეის პრეზიდენტმა კამპომანესმა თვითნებურად ჩაშალა. მეტოქეებს 6 მოგებულ პარტიამდე უნდა ეთამაშათ, მაგრამ 48 პარტიის შემდეგ, როცა ანგარიში იყო 5:3 (40 ყაიმი) კარპოვის სასარგებლოდ, კამპომანესმა შეწყვიტა ორთაბრძოლა. მისი თქმით, მატჩი, რომელიც სთუთი თვეა მიმდინარეობს და არაუარსებოდა, უნდა დასრულდეს, რა-საკვირველია, დაამარცხებს კამსკის. მაგრამ კამსკი ძნელად დასამხობი „ციხეა“, თუმცა მხოლოდ 20 წლისაა. შთამბეჭდავი კამსკის ბოლოდროინდელი მიღწევები: ფიდეის ეგიდით პრეტენდენტთა საგზურისთვის ბრძოლაში მან სძლია ვალერი სალოვს (5,5:1,5) და ანანდს (6:4).

კასპაროვი დღესაც უძლიერესი დიდოსტატია, თუმცა ზოგი სპეციალისტი სხვა აზრისაა — მისი აბსოლუტური უპირატესობა არ იგრძნობაო. ესენი იხსენებენ ლინარესის 1994 წლის სუპერდიდოსტატთა ტურნირს, რომელშიც კარპოვმა დამაჯერებლად აჯობა (2,5 ქულით გაუსწრო) კასპაროვს. ბარემ აქვე ვიტყვი, რომ კასპაროვ — ანანდის

მაგრამ გავაგრძელოთ საუბარი კასპაროვ — ანანდის მატჩზე.

კასპაროვს საქმე ექნება დიდი ნიჭის და შემართების დიდოსტატთან. მათ შორის ასაკში სხვაობა მხოლოდ 6 წელია (კასპაროვი დაიბადა 1963 წლის 13 აპრილს, ანანდი — 1969 წლის 11 დეკემბერს), რაც ბევრს არაფერს ნიშნავს, თუ მხედველობაში არ მივიღებთ კასპაროვის მეტ სა-

შანსი. თქმა არ უნდა, ინდოელი დიდოსტატი საგულდაგულოდ მუშაობდა თავის სადებიუტო რეპერტუარის გასამდიდრებლად. რამდენად შეძლო ეს, მატჩის მსვლელობა გვიჩვენებს.

ამ ძნელ საქმეში მას ეხმარებოდნენ დიდოსტატები ელიზბარ უბილაეა, ამჟამად გერმანიაში მცხოვრები დებიუტების უდიდესი სპეციალისტი არტურ იუსუპოვი და ინგლისელი ჯონათან სპილმენი.

ანანდმა ესპანეთში გაიცნო უბილაეა, რომელიც რამდენიმე წელია იქ მწვრთნელად მუშაობს. ქართველი დიდოსტატი დაეხმარა ანანდს პრეტენდენტთა მატჩებში, რომლებშიც ინდოელმა დაამარცხა ოლეგ რომანიშინი (უკრაინა) 5:2, მაიკლ ადამსი (ინგლისი) 5,5:1,5 და გატა კამსკი 6,5:4,5. ანანდმა ახლაც მიიწვია უბილაეა თავის სეკუნდანტად.

კასპაროვმა მთლიანად შეცვალა თავისი მწვრთნელთა გუნდი. მისი სეკუნდანტები იქნებიან დიდოსტატები იური დოხოიანი (მოსკოვი) და გენადი პიგუსოვი (კემეროვი).

მაგანმა შეიძლება თქვას, ახლა, როცა მატჩში პარტიები არ გადაიდება და პარტიის მომზადებაში შეიძლება კომპიუტერს მიენდო, მწვრთნელებმა რაღა უნდა აკეთონო. არც ასეა საქმე. გონიერი მწვრთნელ-სეკუნდანტის რჩევა-დარიგებას დებიუტის შერჩევა-მომზადებაში საკმაოდ დახმარების განევა შეუძლია. კასპაროვს შემთხვევით არ შეუცვლია თავისი მწვრთნელები (ადრე მას სამ მატჩში ზურაბ აზმაიფარაშვილიც ესმარებოდა) — ახლებში ალბათ მეტი პოტენციალი შეამჩნია.

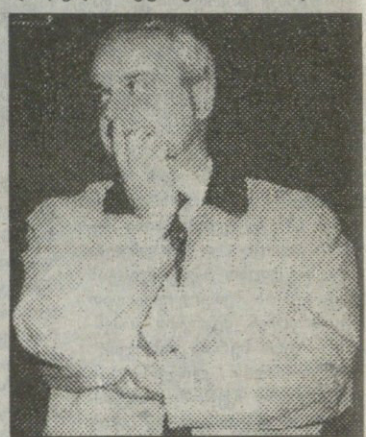
მაშ ასე, კასპაროვ — ანანდის მატჩში 20 პარტია გათამაშდება. გამარჯვებისთვის საკმარისია 10,5 ან 11 ქულის მოგროვება, ანდა 6 პარტიის მოგება. ყაიმის (10:10) შემთხვევაში კასპაროვი მსოფლიო ჩემპიონად დარჩება. ახალი რეგლამენტით, ყველა პარტია იმავე დღეს უნდა დამთავრდეს, იგი არ გადაიდება.

მატჩის საპრიზო ფონდი 1,5 მილიონ ამერიკული დოლარია. გამარჯვებულნი ამ თანხის ორ-მესამედს მიიღებ.

ბევრი ფიქრობს, რომ მატჩი ნიუ-იორკში ნამდვილი მსოფლიო პირველობაა. აკი ამბობს კიდევ კასპაროვი: ვინც მე დამამარცხებს, ის იქ-

ნება მე-14 მსოფლიოს ჩემპიონი. სხვათა შორის, კარპოვი ჩემპიონი და კამსკის მატჩის მასპინძლობს პრეზიდენტმა გეგანდინამ, რამაც (შედეგობაში მკაცრად გამოანგისი) ჩვენი შეხედრვა საკვალიფიკაციო მატჩად მიიწვია. შესაძლოა ასეც არის, თუმცა ისინი, ვისაც ეს ეხება, ამას არ ამბობენ.

კასპაროვ — ანანდის შეხედრვა თავდაპირველად კიოლნში იყო დაგეგმილი, მაგრამ დიდმა წყალდიდობამ ქალაქის მერის სელი ააღებინა მატჩის გამართვაზე. დიდოსტატები ნიუ-იორკში სასპარეზოდ ქალაქის თავმა მიიწვია და „ბრძოლის ველად“ ერთ-ერთი დიდი ცათამბჯენის 108-ე სართული დაუთმო. ზოგი ვარაუდობს, მატჩის დიდძალი მაყურებელი ეყოლებაო, ზოგიც ამაზე დუმის ამჯობინებს. მაგანნი კი სენსაციას ელიან: მაგალითად, მოსკოვის ჟურნალი „64 — შახმატნოეობოზრენიეში“ ვეითხულობთ: მოსალოდნელია შეუპოვარი ბრძოლა, სა-

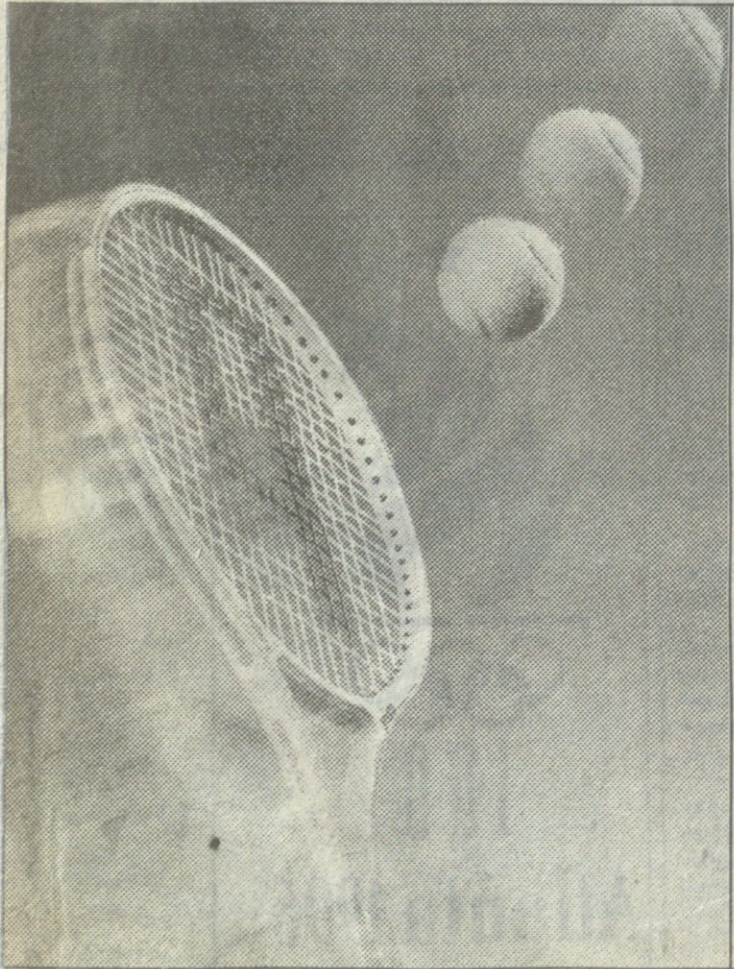
ელიზბარ უბილაეა

დაც შესაძლოა ტიტულმა მფლობელი შეიცვალოს.

ერთი სიტყვით, უაღრესად მიმზიდველი და შეუპოვარი ორთაბრძოლის მოწმენი ვიქნებით. ამის ჯარანტია მეტოქეთა ახალგაზრდობა, დაუოკებელი მებრძოლი სული და პატივმოყვარეობა.

კასპაროვ-ანანდის მატჩის პირველი პარტია ყაიმით დასრულდა.

თენგიზ გიორგაძე, საერთაშორისო არბიტრი, ოსტატი

ნოდარ დუმბაძის სახელობის ბავშვთა ქალაქ „მზიურში“ გაიხსნა

საჩოგბურთო სკოლა

« მ ზ ი უ რ ი »

სწავლებას უხელმძღვანელებს წარსულში ცნობილი ქართველი ჩოგბურთელი თეიმურაზ კაპულაია. ბავშვებთან იმუშავებენ კვალიფიციური ინსტრუქტორები.

ცნობებისათვის მიმართეთ სკოლის ადმინისტრაციას (ჭავჭავაძის I ჩიხი, ბავშვთა ქალაქი „მზიური“, ჩოგბურთის კორტები).

ტელ.: 23-01-49

სახელმწიფო სანარმო „იპედო“

პოლიგრაფიული მომსახურება

აოლიგრაფიული დიზაინი; ფიგურები, შუბანა, ბაჟთაბის, სამიწიარო შრომებისა და ლაქსიარონების

პოლიგრაფიული

აფორმა-დაკაბადონება

მარჯანიშვილის 5, IV სართული, ოთახი 409, ტელ.: 96-91-73

ვასნავლით ბავშვებს კომპიუტერთან მუშაობას (ნორტონი, გრაფიკული სისტემები, საგამომცემლო სისტემები) სამომხმარებლო დონეზე.

ჯგუფები შედგება ორი-სამი ბავშვისაგან.

შეცადინეობა ჩატარდება თქვენთვის სასურველ დროს. რაოდენობა შეზღუდულია.

მარჯანიშვილის 5, IV სართული, ოთახი 409, ტელ.: 96-91-73

[illegible]

პარიაციები რაბბის გურთის თემაზე

საქართველო, იკიპო

160 წლის განმავლობაში რაბბის ბურთის სრული მატარებელი განიცადა. იმის გამო, რომ მისი პირველი ფორმა ნაკარგველი იყო ტყავის მალთაში გამოყენებული ღირის შარდის ბუმბის მოყვანილობით, ბურთი თავდაპირველად უფრო მომრგვალო ყოფილა, ვინამო ივალე.

რაბბის ბურთების მწარმოებელი ერთ-ერთი ცნობილი ფირმის დამფუძნებელი ვილამ ჯილბერტი ქალაქ რაბბში 1842 წელს დასაბუთდა და წმ. მათეს ქუჩაზე გაუხსნა სახელოსნო, სადაც წაღებისა და ბურთების კერვისთვის მოყვდა ხედი.

თითქმის დაუკრებელია, მაგრამ თუ ვიწროვებით „ჯილბერტის“ საგარეულო ისტორიის ავტორის, ჯეიმზ ჯილბერტის დაწერილს, ვილამს ბურთის გაბერვა პირით შესძლებია.

მდრინდელი ბურთის გარსს ხარის ტყავის ოთხი ნაჭრისგან კი კრავდნენ, მაგრამ ღირის ბუმბის უმაღლეს, დაუმუშავებლად ბურთდნენ. იმისთვის, რომ პირით არ შეებოდნენ, მას უკეთებდნენ თიხის საჩქველს. ამისა და მუხედვად, ჯილბერტის მთავარი კონკურენტის, ვინამო რინარდ ლინდონის ცოლს ბურთების გაბერვად ფილტვების ინექცია შეჰყარა. ამან ლინდონს მოაფიქრებინა ბუმბის მასალად ხელოვნური რეზინის გამოყენება. თუმცა ეს სახე 1862 წელს დაწერა, ლინდონმა მისი დაამტკიცება მანამდე ვერ მოახერხა.

1892 წელს დადგინდა ბურთის სტანდარტული განზომილებები. კავშირის გადამწყვეტილებით, ბურთი უნდა ყოფილიყო ოვალური, განივი გარემოწერილობა 25-26 გოჯი უნდა ჰქონოდა, გრძივი კი — 30-31 გოჯი. (გოჯი ჩვეულებრიდ ორანგეფარი საწმებტრია.) მოთამაშეთა მოთხოვნების გათვალისწინებით ბურთის განი 1931 წელს 24-25 გოჯამდე შემცირეს. ამჟამად ეს განზომილება 23-24 გოჯია, რაც ბურთის ხელში წერას აადვილებს.

1960 წლამდე სხვადასხვა ქვეყანაში სხვადასხვა რაოდენობის ნაჭრისგან კრავდ-

ნენ ბურთის გარსს. ზელანდიაში, ბრიტანეთსა და ავსტრალიაში ოთხნაჭრიანი ბურთით თამაშობდნენ, საფრანგეთში — ექვსნაჭრიანით, სამხრეთ აფრიკაში კი — რვაგანაჭრიანით. ესენი თავიანთ არჩევანს ხსნიდნენ იმით, რომ იქაურ ხისტასფარიან მოედნებზე რვაგანაჭრიანი ბურთი მეტხანს ინარჩუნებდა ფორმას.

ლევანდარული ზელანდიაში მცველი და ბურთის კარში დამრტყმელი დონ კლარკი 1960 წლის სამხრეთაფრიკელი ტურნისთვის რომ ემზადა, მთელი ზაფხული თურმე იქაური, რვაგანაჭრიანი ბურთით ივარჯიშა. და აი, ზედ ტურნეს წინ შეიტყა, რომ მთელს მსოფლიოში ერთნაირი სტანდარტი — ოთხნაჭრა ბურთი შემოვიღო.

1991 წლის მსოფლიო თასის წინ დიდი სახელე დაწერა — ტყავისგარსიანი ბურთი შეიცვალა ახლებურით, რომლის გარსიც სინთეტური მასალისგან იყო დაზადებული. ასეთი ბურთი მსუბუქიყა და არც ტალახსა და წყალს იკარგეს, მაგრამ დამრტყმელს თავიდან, ცოტა არ იყოს, თავში ვერ მოუვლიდა თუმცა დღესდღეობით სინთეტური ბურთები რაბბის განუყოფელი ნაწილია.

პირველ მსოფლიო თასზე, 1987 წელს, „მაიტრის“ ბურთებით თამაშობდნენ, მეორეზე — „ადისით“, წლებდნენ, მესამე მსოფლიო თასზე კი — „ჯილბერტით“.

თამაშის წესებში ბურთის მოყვანილობის, აღნაგობის, ზომების, წონისა და ბუმბისმდლა წნევის აღწერილობას მთელი მერეო თავი ეძღვნება. საბარტისმდლა 1000 პირველ რაბბის ბურთს, უკველია, ჩვენში ამ თამაშის დაწერვისთანავე შემოიტანდნენ. ქართული რაბბის ერთ-ერთი ვეტერანის, ფილოსოფიის ლექტორ ღაბით თაქთაქიშვილისგან გაგვიყავა, რომ ფრანგმა თერმამ ჟაკ ასპეი-ანმა ქართველები რაბბს ფრანგული, და აქედან გამომდინარე, ექვსნაჭრიანი ბურთით აზარა, მერე კი თბილისელ სარაზებს რუხი ტყავისგან შეაკერინა ოვალური გარსი, რომელშიც ფეხბურთის ბუმბი ჩადო.

აზიელი მომრგვალები „ჯილბერტის“ ბურთებს ეტანებიან

მას აქვთ საქართველოში ბურთები უცხოეთიდან შემოაქვთ. ჩვენებს უთამაშობთ ინგლისური, ინდური, პოლონური, ფრანგული, ავსტრალიური, ლენინგრადული ბურთებით. 1972 წელს თბილისის ერთ-ერთმა ფაბრიკამაც ათთვისა რაბბის ბურთის გამოშვება, მაგრამ რამდენიმე წელში თავი ანება, რადგან ნაწარმი უხარისხო იყო და რაბბის არა-მასიურობის გამო ცუდადც საღებოდა.

1991 წელს ქართული რაბბის მაშინდელმა თავკაცმა დ. კილაშინამ ერთ-ერთი თბილისურ საწარმოს ისევ შეაკერინა რაბბის ბურთი; საცდელი ნიმუში უწინდელზე ბევრად უკეთესიც გამოვიდა, მაგრამ საქმეს თავი მაინც ვერ დაეცა.

სამაგიეროდ, დახლოებით იმავე ხანებში რუსთაველის გამზირზე, ოპერის გაღამდ მდებარე სპორტსკილის მაღაზიაში გამოჩნდა ნაქსოვი, სასუვენირო რაბბის ბურთები, რომლებზეც უცხოურად იყო ამოქარგული გამოჩენილი ქართველი მო-

თამაშების გვარები. ამ უნიკალური ბურთების წარმომავლობაში გაგვარკვია წერილობა, საქართველოს რაბბის კავშირის არქივში რომ ინახება — ისინი მოუქსოვიათ კერძო რეწვის საწარმო „კერეონი“.

მას აქვთ რაბბის ბურთებით ქვეყნის მომარაგებას უკეთესობა დაეცო. წელს ჩვენი რაბბის ახალმა ზელმდგენლობამ სამხრეთ აფრიკაში შეიძინა ბურთები და გუნდებს მუქთად ჩამოურთვა.

პარტოშული რაბბის ახლანდელი ხელისუფლები საბავშვო ქალაქ „მზიურში“ რაბბის ცენტრის მოწყობას გეგმავენ. იქ უთუოდ გაიხსნება ეროვნული რაბბის მუზეუმიც, ამიტომ უპრაოდ მთავანია, მოვიპოვოთ ის პირველი რუხი ბურთი, საქართველოში რომ შეიკრა. ვინდო, გადარჩენილიყოს!

უცხოური და ქართული წყაროების მიხედვით მოამზადა

ანი გომურაშვილი

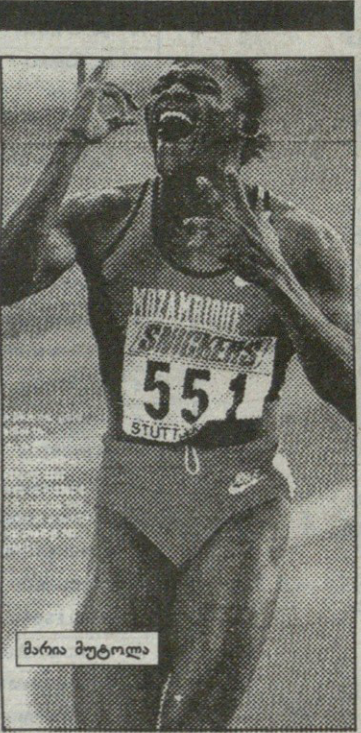
მოურეს კიტანო

კიტანოს აბსოლუტური ჩემპიონობისათვის თავის სახეობაში სამეულში მოხვედრა უყოფოდა, მაგრამ დიდმა სპორტსმენმა ახლანდს დამყარებულ თავისსავე, უნიკალურ, 8 წუთზე ნაკლებ (!) მსოფლიო რეკორდს შეუტია. კენიელის შედეგი ამჟამად 8.02,45 იყო, რაც რეკორდზე 3 წამით უარესია, მაგრამ მოუხსნამ ჯილდოდ მაინც მიითვალა 130 ათასი დოლარი.

ორგანიზატორებს ზოგი სახეობა საგანგებოდ დამატებით, ვინაიდან ცნობილ მძლეოსნათა ასპარეზობას გარკვეულდნენ მართლაც, 1500 მეტრზე ნურადინ მორსელიმაც (ალგირა) შეუტია თავისსავე მსოფლიო რეკორდს (3.27,37). ნურადინი ჯერ მამ — ალბი გაქანა, მერე რუსმა მიბენიმამ იკისრა ლიდერობა, ბოლოს კი მორსელის ამერიკელი პოლმანი გამოეყიდა. აღვირული ისე მიბრბოდა, რომ სარეკორდო გარბენის გრაფიკს ამჟამად უსწრებდა, მაგრამ ეტყობა, ზედ ფინიშზე ვეღარ ივარგა და რეკორდს ერთი წამით გადაამტკა. ასე დაკარგა 50 ათასი.

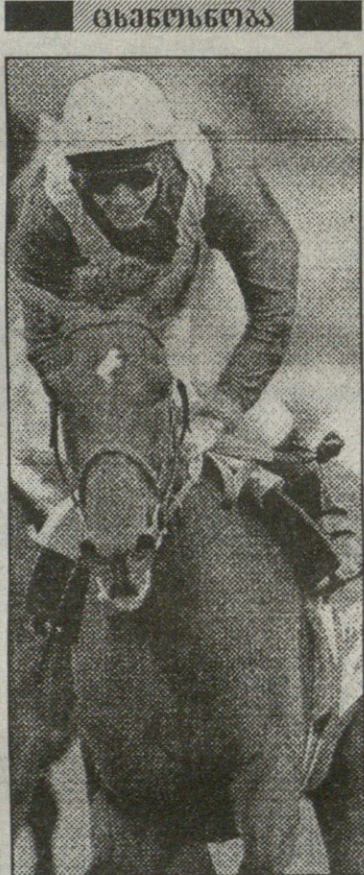
100 მეტრზე რბენაც დამატებით ნომერი იყო. იგი სენსაციურად დასრულდა. ფორტუნიანობით გაიმარჯვა ავსტრალიელმა დამიენ მარშმა 10,13. მერე მსოფლიო ჩემპიონი დონივან ბეილი (კანადა) იყო (10,13), მესამე — ამერიკელი ჯონ დრამონდი (10,14), ბრიტანელი ლინფორდ ქრისტი კი მეხუთე ადგილზე დარჩა.

სეზონის ლიდერებს სხვა სახეობებშიც აჯობეს. სამხრეთაფრიკელმა ოკი ბრიტმა კოკით ბტომში ისევ დაამარცხა სერგეი ბუბკა (უკრაინა), თანაც თავე სხვაობით (595 — 590), 110 მეტრზე თარჯებრენში მარკ კრიერმა (13,07) აჯობა მსოფლიოს ჩემპიონ ალან ჯონსონს (აშშ) და 30 ათასიც მიითვალა, დანიელ ექს-კენიელი ვილსონ კიბატერი კი 800 მეტრზე რბე-

მარია მუტოლა

მონტეკარლოში კიდევ ორმა ოქროს მხეველმა — გვენ თორენსმა და მაიქლ ჯონსონმა გაიმარჯვეს. ორივემ 200 მეტრი მოიგო. თორენსის დროა 22,20, ჯონსონისა — 19,93. 400 მეტრზე ქალთა თარჯებრენი მოიგო ამერიკელმა ქიმ ბათონმა (53,49). რუსებმა ორ სახეობაში გაიმარჯვეს: დიმიტრი შევჩენკომ სხეზე შორს გატყორცნა ბადრი (67,94), ან ბირიუკოვა კი სხეზე შორს გადატყა სამხტომით

მათასა მოგება მესხრა სეზონში

ცნობილი იტალიელი მხელარი ფრანკი დეტორი ამ ერთი თვის წინ ცხენიდან კი ჩამოვარდა და ჩაუხუტი რომ არ ზერებოდა, უთუოდაც დაიდუპებოდა, მაგრამ წინა შაბათს იშვიათ წარმატებას მაინც მიაღწია: თუმცა ბრიტანეთის იმპერატორზე ოლენ 1987 წლიდან ასპარეზობის, უკვე 1000 გამარჯვება მოუპოვებია. დეტორიმ შაბათს მოიგო სეზონის ბოლო კლასიკური დოლი, ე.წ. სენთ-ლეგერი, იმ დღეს ღირასტერში 219-ედ რომ ჩატარდა. ფრანკი სულ რაღაც ერთი დღით ადრე ამხედრებულიყო ბელარ „კლასიკ კლიშეზე“, მაგრამ ისე გააქუნა, რომ ყველას აჯობა.

მეზარ არაჰიშვილი

ზანბებს — 130-130 ათასი \$

ფინალი 9 სექტემბერს გაიმართა მონტეკარლოში. თითოეულ სახეობაში ევროპაში გამართული ტურნირების შედეგთა დაჯამებით გამოვლენილი რვა-რვა დაწინაურებული მონაწილეობდა. ამ თუ იმ სახეობაში გამარჯვებული 30 ათას დოლარს იღებდა, ცალკე გათვალა და ცალკე ქალთა აბსოლუტური ჩემპიონი — 100 ათასი დოლარი, ფინალში მსოფლიო რეკორდის დამყარებელი 50 ათას დოლარად ფასობდა. აბსოლუტური გამარჯვებულის გამოსაკლენად იათის მოუფიქრებინა რთული სისტემა, სხვადასხვა სახეობის შედეგთა შედარებას რომ ხდის შესაძლებელს.

ნაში ერთი მესხედი წამით დაამარცხა კენიელმა ბენსონ კიემა, ვისი შედეგითაც 1.45,72.

ქალთა შეჯიბრებიდან ჯერ 800 მეტრზე რბენა მოეწყო. მეტრლამ სეზონის საუკეთესო შედეგით 1.55,72 გაიმარჯვა. მისთვის რომ ეჯობა, ირლანდიელ სონია ოსალივანს 3000 მეტრზე მსოფლიო რეკორდი უნდა დაემყარებინა, რაც 25 წლის ქალმა ჯერ შეძლო (8.39,94). მეტრლამ 130 ათასი მიითვალა, ოსალივანმა — 30 ათასი. სამაგიეროდ, ოსალივანს ერთი კვირის წინ ზუთი კილო ოქრო ეგრო „ოქროს ოთხეულს“ მოეგვისათვის.

(14,99). დიდი გარბენი გაიმართა 3000 მეტრზე: კათინარა ბურუნდელი ვენუსტინიანგბო სულ უსწრებდა ეთიოპ მაილე გაბრესილასეს, მაგრამ მაილე ზედ ფინიშზე მაინც აჯობა 7.35,09.

გაისად პონორარგები მოიმატებს. აბსოლუტურ ჩემპიონებს 200-200 ათასი ერგებათ, ცალკეული სახეობების გამარჯვებულებს — 50-50 ათასი, ფინალში მსოფლიო რეკორდის დამყარება კი 100 ათასი ელირება.

რეზო ნემსაძე

მაკისტანის კრიკეტის მატჩი — ათივე ადგილი აბასი ნაკრების კაპიტანად იყოფილი სალმ მალიქი არ შეაყვანინა გუნდში. მალიქი წინასწარმად სერაში შინ რომ ეკიბრება, სალმის მეტაკის მოქრავების მცდელობა ბრალდებდა.

სერბი ბრუნოში — დამარცხდნულ ოლივერ მაქსოლს დოპინგ ფორმაციის წესებს დარღვევა დაადგინდა. ან უკვე ეს-ჩემპიონის მსიჩაგებისთვის შეტეგინების შემდეგ კი მოუშარდავს, მაგრამ შერტინებამდე უარით გაუსტუმრებია. კრივის მსოფლიო საბჭომ მაქსოლს დროებითი დისკვალიფიკაცია მისცა. მოკრივე სასამართლოში ამირებს ჩივილს.

შაბათს ირლანდიის ქალაქ ქორჭში იქაურმა სთივ ქოლინსმა ისევ დაამარცხა ერთი ხანობა უძღვევლი ბრიტანელი ქრის ოუბენკი. ეს ზესაშუალო წონის მოკრივეები კრივის მსოფლიო ორგანიზაციის (ფბო) ვერსიით ამ ნახევარი წლის წინ უკვე შეებნენ ერთმანეთს. მაშინ ქოლინსმა ქულებით ერთმანედ გაიმარჯვა და მეტაკებს ტიტულს წაართვა, ამჟამად კი მსაქთა აზრი გაყოფილია: ორმა 2-2 რაუნდით ქოლინსს დაუპირა მხარი, მესამე კი ერთი რაუნდით ოუბენკის სასარგებლოდ დაითვალა. ირლანდიელმა მეტაკეს აგრესიით აჯობა, თორემ ოუბენკის დარტყმები უფრო ხარისხიანი ყოფილა. მეშვიდე რაუნდში ქოლინსს წარბიც კი გაუსვდა, მაგრამ რინგის კუთხეში მისმა მიპოწიორმა იმარჯვა და სასწრაოდ შეუხოცა. ირლანდიელი ახლა ვერსიათა შესაწერებელ შერტინებებში კრივის მსოფლიო საბჭოს (ფბ) ჩემპიონ ნაიჭელ ბენს ერკივება.

შარშან, იმოლავ ტრაგიკულად დაღუპული ბრანდიელი ავტომობილის პირტონ სენას ფონდში იმდენი ფული მოგროვოდა, რომ სენას დედა მას ქველმოქმედებას მოახმარა — ქვეყნის დამშენებელ ბავშვების გამოკვების პროგრამას შეაწევს.

ფუტეოკაში (იაპონია) გამართული შენივერსიადის დახურვას „ტოკიო დოუ-ში“ 40 ათასი მოსიერი კი დაესწრო. მაგრამ თვით შეგებრმა მსოფლიო მედიის ყურადღება მანაც ვერ მიიპყრო, თუმცა 162 ქვეყნის 4 000 სპორტსმენი 12 დღე ეკიბრა ერთმანეთს. ცურვასა და მძლეოსნობაში ერთი მსოფლიო რეკორდიც არ დამყარებულა, რაკილა შეგებრში მსოფლიო დონის ვარსკვლავთაგან არავინ ჩაბმულა. ამას გულს ვერ გაუტეხია იტალიელი პირმო ნებოლოსთვის, ვინაც საუნივერსიტეტო სპორტის საერთაშორისო ფედერაციის თავკაცი. მისი აზრით, იდეალი ვარსკვლავებზე მნიშვნელოვანი ყოფილა. მასინდლები გვარიაანდ დიანარჩნენ — შეგებრებს სამი მდლიარდი დოლარი მოახმარეს, მაგრამ მატერიალური სტირი ვერ ნახეს, რაც ნიშანდობლივი ყოფილა: 1987 წელს სან-პაულუს საერთოდ ვერ უმასპინძლა შენივერსიადებისთვის; 1991 წელს — შეფილდს, 1993 წელს კი — ბუფალოს გვარიაანდ უზარალოთ; ვერც 1997 წლის სავარაუდო მასპინძლის — სიცილიის პერსპექტივა ვარგებულა.

სარბიელი

სპორტული გაზეთი
გამოდის სამშაბათობითა და
პარასკეობით. ინდექსი 66 441

მთავარი რედაქტორი
ზურაბ ზონცხვარია
რედაქტორი
თამაზ მიხრაიული
სარედაქციო კოლეგია:
ბიბა ახალაძე
ილია ბაბუნაშვილი
ზაალ ბიბინაშვილი
(მთავარი რედაქტორის მოადგილე)
ბაბუკა კპარაცხელი
ზურაბ მიხრაიული
მერაბ რატაშვილი
ბაბუკა ჩხილაძე
(ტექნიკური რედაქტორი)

კომერციული დირექტორი
ბიორბი ოქროშვილი

დამფუძნებელი: შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება — საგამომცემლო ფირმა „მარდი“
რედაქციის მისამართი: თბილისი, ალ. ყაზბეგის გამზ. 42, II კორპუსი, IV სართული. წერილებისა და სხვა საფოსტო გაზნალებისთვის: თბილისი - 79, საფოსტო ყუთი 208.
ტელეფონი: 39 48 29